

IMUNIZĀCIJAS VALSTS PADOMES

sanāksmes

PROTOKOLS

Rīgā

Datums:	17.05.2023	Nr.	2
Sākums:	Plkst. 09:30	Beigas:	Plkst. 11:00
Norises vieta:	Sēde notika tiešsaistē, izmantojot virtuālo sanāksmju telpu <i>Microsoft Teams</i> .		
Vada:	Dace Zavadska , Imunizācijas valsts padomes (turpmāk– IVP) priekšsēdētāja; Valsts akciju sabiedrības “Bērnu klīniskā universitātes slimnīca” Ģimenes vakcinācijas centra vadītāja; Rīgas Stradiņa universitātes Pediatrijas katedras profesore		
Dalībnieki:	Vārds Uzvārds, amats	Piedalās	
	Uga Dumpis , VSIA „Paula Stradiņa Klīniskā universitātes slimnīca” (turpmāk– PSKUS) Infekciju uzraudzības dienesta vadītājs, infektologs	☒	
	Dace Gardovska , Rīgas Stradiņa universitātes Pediatrijas katedras vadītāja, pediatre, bērnu infektologs	☒	
	Santa Markova , SIA „Rīgas Dzemdību nams” valdes priekšsēdētāja, ginekoloģe, dzemdību speciāliste	☒	
	Gunta Stūre , SIA „Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca” (turpmāk– RAKUS) stacionāra „Latvijas Infektoloģijas centrs” 6.HIV/AIDS nodaļas vadītāja, infektologs	☒	
	Ainis Dzalbs , ģimenes ārsts	☒	
	Inga Akmentiņa-Smildziņa , nodibinājuma “Fonds Mammām un Tētiem” vadītāja	☒	
	Anita Villeruša , Rīgas Stradiņa universitātes Sabiedrības veselības un epidemioloģijas katedras asociētā profesore; Sabiedrības veselības institūta zinātniskās padomes priekšsēdētāja	☒	
Pārstāvji bez balsošanas tiesībām (atbalsts IVP darbam):	Inga Liepiņa , Veselības ministrijas (turpmāk– VM) Sabiedrības veselības departamenta Vides veselības nodaļas vecākā eksperte	☒	
	Larisa Savrasova , Slimību profilakses un kontroles centra (turpmāk– SPKC) Infekcijas slimību riska analīzes un profilakses departamenta Infekcijas slimību uzraudzības un imunizācijas nodaļas vadītāja	☒	
	Ieva Babrova , Nacionālā veselības dienesta Finanšu vadības departamenta Iepirkumu nodaļas vadītāja	☐	
	Iveta Eglīte , Zāļu valsts aģentūras (turpmāk– ZVA) Zāļu reģistrācijas departamenta Efektivitātes un drošuma	☒	

	izvērtēšanas nodaļas Izmaiņu un robežproduktu sektora vadītāja	
Pieaicinātie*:	Ainārs Lāčbergs , NVD Finanšu vadības departamenta Iepirkumu nodaļas vadītāja vietnieks Ilze Arāja , SPKC Komunikācijas nodaļas vadītāja Danija Maļceva , SPKC Infekcijas slimību uzraudzības un imunizācijas nodaļas sabiedrības veselības analītiķe	☒ ☒ ☒
Protokolē:	Iļona Čerņakova , SPKC Infekcijas slimību riska analīzes un profilakses departamenta Infekcijas slimību uzraudzības un imunizācijas nodaļas vecākā eksperte	
Darba kārtība/ sanāksmē apspriestais:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Par gripas vakcīnu (2023./2024), PCV vakcīnu (2024.-25) un CPV vakcīnu iepirkumiem, izmaiņām vakcinācijas kalendārā. 2. Par gripas un Covid-19 vakcinācijas informatīvo kampaņu 2023.gada rudenim. 3. Covid-19 vakcinācijas rekomendācijas 2023.gada rudens sezonai. 4. Par holēras, trakumsērgas un Herpes zoster vakcīnu pieejamību Latvijā. 5. Ideālais vakcinācijas kalendārs. 6. IVP diskusiju un rekomendāciju plāns 2023.-2024.gadam. 		
Pienēmtie lēmumi:		
<p>1. Par gripas vakcīnu (2023./2024), PCV vakcīnu (2024.-25) un CPV vakcīnu iepirkumiem, izmaiņām vakcinācijas kalendārā.</p> <p>D.Zavadskā informē, ka atbilstoši <u>Imunizācijas valsts padomes 2022. gada 2. novembra sniegtajām rekomendācijām par vakcināciju pret CPV infekciju</u>: vakcinācija veicama meitenēm un zēniem līdz 17 gadu vecumam (ieskaitot) ar divu devu vakcinācijas shēmu, MK 2000. gada 26. septembra noteikumos Nr. 330 “Vakcinācijas noteikumi” tika veikti grozījumi, kas paredz 12 – 17 gadus vecu zēnu vakcināciju pret cilvēka papilomas vīrusa infekciju. Līdz šim valsts apmaksāta vakcinācija pret CPV infekciju bija paredzēta zēniem 12 – 14 gadu vecumā.</p> <p>D.Zavadskā aicina NVD pārstāvi sniegt informāciju par gripas vakcīnu 2023./2024 iepirkumu.</p> <p>A.Lāčbergs sniedz atbildi, ka pēc IVP ierosinājuma gripas vakcīnu iepirkums sadalīts 3 daļās, respektīvi, iepļānots iepirkt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • standarta devas pretgripas vakcīna (bērniem līdz 2 g.v., riska grupu pieaugušajiem); • intranazāla pretgripas vakcīna (risku grupu bērniem vecumā no 2-7.g.); • augstas devas pretgripas vakcīna (senioriem 65+ un imūnsupresētiem pacientiem). <p>Dokumentācija gatava iepirkuma pasludināšanai, gripas vakcīnu kopskaits apstiprināts. Iepirkumu plānots atvērt 22. jūlijā.</p> <p>D.Zavadskā uzdod jautājumu par plānoto gripas vakcīnu skaitu 2023./2024 gadam.</p> <p>A.Lāčbergs informē, ka standarta gripas vakcīnai skaits – 56 134 devas; augstas devas gripas vakcīnu skaits – 74 509 devas, intranazālas gripas vakcīnu skaits – 4 359 devas. Kopskaitā plānotas 135 000 devas.</p> <p>D.Zavadskā atgādina, ka arī PCV vakcīnu nākamajā iepirkumā jāiekļauj atbilstoši IVP rekomendācijām konkrēto minimālo serotipu saturošās vakcīnas bērnu imunizācijas kalendāra vajadzībām.</p> <p>A.Lāčbergs informē, ka pašlaik PCV vakcīnu iepirkums ir izstrādes stadijā, kritēriji par PCV vakcīnu – ne mazāk kā 13 serotipi, pamatkritēriji būs cena un serotipu skaits.</p>		

D.Zavadzka norāda, ka jāņem arī vērā, ka no šobrīd pieejamajiem datiem 15-valentai PCV vakcīnai ir labāki 3.serotipa imunogenitātes rezultāti.

2. Par gripas un Covid-19 vakcinācijas informatīvo kampaņu 2023.gada rudenim.

D.Zavadzka uzsver, ka savlaicīgi jāplāno mērķa grupām atbilstoša un informatīvi efektīva gripas un Covid-19 vakcinācijas informatīvā kampaņa 2023.gada rudenim. To gatavojot, ir būtiski informēt par šī gada vakcīnu piegādes nosacījumiem, piemēram : paredzēts, ka gripas vakcīnas būs pieejamas oktobra mēnesī, kā arī par konkrētai veselības un vecuma grupai paredzētajiem pretgripas vakcīnu veidiem. Uzsvars būtu jāliek uz iedzīvotāju vecumā virs 65 gadiem informēšanu par augstas devas pretgripas vakcīnu, kurai ir zinātniski pierādīta augstākā efektivitāte salīdzinājumā ar standarta devas pretgripas vakcīnām, kā arī to labais drošības profils.

I.Arāja informē, ka gripas un Covid-19 vakcinācijas informatīva kampaņa 2023.gada rudenim tiks realizēta līdzīgā veidā kā šajā rudens-ziemas sezonā, uzsverot sabiedrībai vienlaicīgi veikt vakcināciju gan pret Covid-19, gan sezonālo gripu. Lai mērķtiecīgi sasniegtu riska grupu informēšanu (seniori, veselības aprūpes darbinieki) Covid-19 vakcinācijas informatīvo kampaņu 2023.gada rudenim plānots realizēt ar sociālo mediju, reklāmu, radio palīdzību, ekspertu individuālajām intervijām par vakcinācijas pret gripu un Covid-19 nepieciešamību, aptveri, vakcinācijas iespējām.

D.Zavadzka atbild, ka vecākā gadagājuma iedzīvotājus grūti sasniegt caur digitālo informēšanu, ne visiem senioriem ir atbilstošas digitālas prasmes un iespējas piekļuvei elektroniskai saziņai. Covid-19 vakcinācijas informatīvai kampaņai 2023.gada rudenim jābūt plašākai, noteikti jāparedz jau vasaras pirmajā pusē kampaņas plāna izstrāde, pašu kampaņu sākot vasaras noslēgumā.

U.Dumpis piekrīt, ka savlaicīgi jāplāno kampaņas izstrāde, ņemot vērā, ka visbiežāk sabiedrībā seniori virs 65 gadiem ir satraukti par gripas izraisītām komplikācijām, ka gripas veicina demences attīstības risku, Alcheimera slimības risku, ir iespējami letālie iznākumi. Prioritāri svarīgi kampaņas saturā iekļaut zinātniski pamatotu informāciju par stacionēšanas un nāves risku.

A.Dzalts piekrīt, ka vajadzētu savlaicīgāk plānot kampaņas uzsākšanu, it sevišķi, izmaiņas iepirkumā par 3 pretgripas vakcīnu veidiem skars ģimenes ārstu prakšu darbu. Ģimenes ārstiem jāparedz papildus pacientu informēšanas un komunikācijas darbi, lai operatīvāk sasniegtu 3 dažādas mērķgrupas. No ģimenes ārstu puses vēlams, lai septembrī aktīvāk tiktu iesaistīti kampaņas pasākumos, taču būtu pieņemami saņemt no SPKC tipveida informatīvo vēstuli arī augusta mēnesī, lai ātrāk uzsāktu komunikāciju par vakcinācijas aktualitātēm ar prakses pacientiem.

D.Gardovska atzīmē, ka kopumā ES valstīs iedzīvotāju vidū pēc Covid-19 pandēmijas strauji samazinājās interese vakcinēt bērnus, jāņem vērā citu ES valstu pieredzi, piemēram, Spānijas iedzīvotāji vakcinācijas kampaņas ietvaros aktīvi dalās ar saviem vakcinācijas pieredzes stāstiem, tās arī rada uzticību vakcinācijas pasākumiem. Būtu svarīgi piesaistīt sadarbībai atbilstošus kvalificētus profesionāļus no komunikācijas jomas, lai efektīvāk izplānotu skaidru kampaņas dizainu un aprakstu.

3. Covid-19 vakcinācijas rekomendācijas 2023.gada rudens sezonai.

D.Zavadzka atgādina iepriekš IVP locekļiem darbam izsūtīto jaunāko zinātnisko datu par vakcināciju apkopojumu un uz to pamata sagatavoto rekomendāciju saturu Covid-19 vakcinācijai 2023.gada rudens sezonā.

Rekomendāciju projektā rakstīts, ka IVP prioritāri rekomendē papildus (pieņemot, ka šo grupu iedzīvotāji jau ir saņēmuši primāro vakcināciju un vismaz vienu balstvakcinācijas

devu) 2023. gada rudens sezonā augsta riska grupas personām veikt vēl vienu Covid-19 balstvakcinācijas devu:

- visiem iedzīvotājiem vecumā no 65 gadiem,
- vidējas un smagas imūnsupresijas pacientiem pieaugušajiem un bērniem vecumā no 6 mēnešiem,
- grūtniecēm,
- pieaugušajiem ar nopietnām hroniskām saslimšanām.

D.Zavadska lūdz IVP ginekologu un dzemdību speciālistu pārstāvi izteikt viedokli par optimālo trimestri balstvakcinācijas grūtniecības laikā noteikšanai. Starptautiskie eksperti rekomendē grūtniecēm veikt balstvakcināciju pret Covid-19 II trimestrī.

S.Markova pauž viedokli, ka pēc iepriekšējās sezonas novērojams, ka vakcinācijas aptvere pret Covid-19 grūtnieču vidū bija pietiekama. Ņemot vērā jaunākos novērojumus, no ginekoloģiskas prakses novērots, ka I trimestrī grūtniecēm ir zemāka interese veikt vakcināciju pret Covid-19 nekā II vai III trimestrī. Nav norāžu, ka vakcinācija būtu jāveic kādā noteiktā grūtniecības laikā. Jebkurš no grūtniecības trimestriem vakcinācijai var būt piemērots, taču, lemjot par vispiemērotāko vakcinācijas periodu, grūtniecei obligāti jākonsultējas ar savu ārstējoši ārstu.

D.Gardovska ierosina rekomendāciju projektā mainīt terminoloģiju, senioru vietā lietot terminu atbilstoši mūsdienu zinātniskajām rekomendācijām, respektīvi, ASV Nacionālais veselības institūts lieto terminu *older adults jeb gados veci cilvēki*, savukārt, Pasaules Veselības organizācija rekomendē lietot terminu – pieaugušie virs 66 gadiem.

IVP locekļi piekrīt, ka to jāņem vērā komunikācijas speciālistiem, izstrādājot kampaņu.

U.Dumpis uzdod jautājumu par Covid-19 vakcīnu veidu pieejamību rudens sezonai?

D.Zavadska uzdod SPKC, VM sniegt rakstisko atbildi IVP pēc iespējas ātrāk.

IVP nolemj:

IVP apstiprina „IVP rekomendācijas Covid-19 vakcinācijai 2023.gada rudens sezonā” (lūdzu skatīt zemāk)

Turpmākās Covid-19 balstvakcinācijas rekomendācijas

(no 2023.gada rudens)

Rekomendācijas izstrādātas, pamatojoties uz starptautiski atzītu profesionālo asociāciju un organizāciju 2023.gadā definētajām rekomendācijām.

Balstvakcinācija nozīmē papildus viena Covid-19 vakcīnas deva tiem, kuri ir saņēmuši vismaz primāro vakcinācijas kursu un vienu balstvakcīnas devu.

Atbilstoši Imunizācijas valsts padomes rekomendācijai 2023. gada rudens sezonā, balstoties uz klīnisko risku smagai un nopietnai Covid-19 norisei, balstvakcinācija pret Covid-19 **stingri rekomendējama:**

- visiem iedzīvotājiem vecumā no 65 gadu vecuma;
- pieaugušajiem ar nopietnām hroniskām blakusslimībām;
- vidējas vai augstas imūnsupresijas pacientiem, t.sk. pusaudžiem un bērniem no 6 mēnešu vecuma;
- grūtniecēm.

Rekomendētās balstvakcīnas devas intervāls kopš iepriekšējās Covid-19 vakcīnas devas ir 12 mēneši pēc pēdējās devas. **Gados veciem cilvēkiem** vecumā no 75-80 gadiem un trausliem, ar nopietnām blakussaslimšanām gados veciem cilvēkiem vecumā no 65+ minimālais intervāls kopš pēdējās Covid-19 vakcīnas devas var būt arī 6 mēneši.

Grūtniecēm balstvakcinācija ir droša visos grūtniecības trimestros, un tā ir ieteicama vismaz vienu reizi katrā grūtniecības laikā, minimālais intervāls kopš pēdējās Covid-19 vakcīnas devas ir vismaz 6 mēneši.

References:

- WHO SAGE 2023.gada marta rekomendācijas
- ECDC *Interim public health considerations for COVID-19 vaccination roll-out during 2023*, 5.aprīlis 2023
- Pētījumu un zinātnisko publikāciju datu bāze, ko IVP ir izskatījusi šo rekomendāciju gatavošanas laikā. Pieejama, vēršoties pie IVP ar konkrētu Covid-19 balstvakcinācijas jautājumu.

4. Par holēras, trakumsērgas un Herpes zoster vakcīnu pieejamību Latvijā.

D.Zavadskā izklāsta un atgādina par vairāku konkrētu (holēras, trakumsērgas un Herpes zoster) vakcīnu nepieejamību Latvijā. Gan IVP, gan BKUS Ģimenes vakcinācijas jau iepriekš no 2022. gada puda viedokli steidzami meklēt risinājumu un nodrošināt šo vakcīnu pieejamību, lai pacienti vismaz par saviem līdzekļiem varētu nodrošināt šo infekcijas slimību profilaksi situācijās, kad tā rekomendēta veselības stāvokļa dēļ vai nepieciešama ceļotāju vakcinācijas ietvaros. Jau 2022.gada sākumā šī jautājuma risināšanā tika iesaistīta gan ZVA, gan lielākie vakcinācijas centri, VM un arī vairumtirgotāji.

D.Zavadskā lūdz sniegt viedokli par pašreizējo situāciju ar holēras un Herpes zoster vakcīnu pieejamības nodrošināšanu.

I.Eglīte skaidro, ka pašlaik Latvijā ir pieejama tikai vakcīna pret trakumsērgu Verorab, savukārt, holēras un Herpes zoster vakcīnas vēl joprojām netiek izplatītas un līdz ar to nav pieejamas Latvijā. Herpes zoster un holēras vakcīnas ir reģistrētas centrālā reģistrētas procedūrā Eiropas Zāļu aģentūrā. To izplatīšana konkrētā ES valstī ir ražotāja izvēle, savukārt, ja zāles vēlas izplatīt paralēlais izplatītājs, viņam ir jāsaņem atļauja no Eiropas Zāļu aģentūras.

D.Zavadskā lūdz VM sniegt rakstisku atbildi IVP par tālāko rīcību saistībā ar Herpes zoster un holēras vakcīnu nepieejamību Latvijā, kā arī trakumsērgas vakcīnas pieejamību ceļotāju profilakses nodrošināšanā, un valsts iestādes meklēt atbilstošu risinājumu, jo Latvijas likumdošana tomēr paredz iedzīvotājiem nodrošināt atbilstošu un elementāru sagatavošanos ceļošanai, veikt ceļotāju infekcijas profilaksi, kas līdz vēl ar valsts iestāžu iesaisti netiek nodrošināts.

5. Ideālais vakcinācijas kalendārs.

D.Zavadskā informē par izstrādāto ideālo vakcinācijas kalendāru atbilstoši VM ministres 2023. gada 15. februāra ierosinājumam pastiprināti pievērst uzmanību “ideālā” vakcinācijas kalendāra attīstībai, ar mērķi uzlabot pašlaik esošo valsts vakcinācijas kalendāru bērnu un pieaugušo vidū.

IVP nolēmji:

IVP locekļi konceptuāli apstiprina veiktās izmaiņas ideālā vakcinācijas kalendārā.

6. IVP diskusiju un rekomendāciju plāns 2023.-2024.gadam.

D.Zavadska norāda, ka IVP jāplāno turpmākajā IVP darbā izskatāmo vakcinācijas politikas un aktualitāšu jautājumu klāstu un vajadzības. D.Zavadska ierosina diskusiju par ērcu encefalīta vakcīnas iekļaušanu valsts imunizācijas kalendārā, kā arī vējbaku vakcīnas intervāla starp 1. un 2.devu saīsināšanu. IVP locekļi informāciju pieņem zināšanai un jautājuma turpmākai attīstīšanai nākamajā IVP sēdē.

Npk	Uzdevums*	Atbildīgais*	Terminš*
1.	NVD, SPKC informēt IVP par Covid-19 vakcīnu pieejamību 2023. gada vakcinācijas rudens sezonai.	NVD, SPKC	
2.	SPKC jūnijā organizēt iesaistīto struktūru un ekspertu sanākumi par gripas un Covid-19 vakcinācijas kampaņu.	SPKC	
3.	VM sniegt IVP atbildi par Herpes zoster, ceļotāju vakcinācijai nepieciešamo trakumsērgas un holēras vakcīnu pieejamības nodrošināšanu Latvijā.	VM	
4.	IVP sekretariātam pēc sistēmisko literatūras apskatu veidošanās mācībām sagatavot literatūras apskatu par 2 devu vējbaku vakcinācijas shēmu, intervālu starp devām apskatu.	SPKC	

Sanāksmes vadītājs

Dace Zavadska

Protokolētājs

Ilona Čerņakova

* aizpilda nepieciešamības gadījumā